

Джерела та література

1. Нагайко Т. Історико-культурологічний форум «Сікорські читання» – данина пам'яті Музейному Зодчому України / Тарас Юрійович Нагайко // Краєзнавство: науковий журнал. – 2012. – Ч. 4 (81). – 220 с. – С.132-138.

2. Моє життя – мої музеї... : [зб. матеріал. До 90-річчя від дня народження Героя України М.І. Сікорського] / [упоряд. та коментар.: О. Горбовий, Т. Нагайко; ред. Т. Нагайко ; вступ. ст. Л. Новохатько]. –

2-ге вид., перероб. та доп. – Переяслав-Хмельницький : ФОП О.М. Лукашевич, 2013. – 258 с.

3. «Сікорські читання» : I Всеукр. історико-культуролог. форум, 7 листопада 2012 р. / [укл. : О. Шкира, Л. Губар, Т. Деркач, Т. Нагайко ; стенограм. А. Шпиля] ; ДВНЗ «Переяслав-Хм. ДПУ імені Григорія Сковороди», ГКПО «Переяславський скарб». – Переяслав-Хмельницький : ФОП О. М. Лукашевич, 2013. – 48 с.

Тарас Нагайко

II Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання»

В статті освітлена робота II Всеукраїнського історико-культурологічного форуму «Сікорські читання». В частині розповідається про перше вручення Премії імені Героя України Михайла Сікорського.

Ключевые слова: М.І. Сікорський, Переяслав-Хмельницький, Всеукраїнський історико-культурологічний форум «Сікорські читання».

Taras Nagaiko

II Ukrainian historical and cultural forum «Sikorsky Chytanniya»

The article highlights the work of the Second All-Ukrainian historical and cultural forum «Sikorski reading». Specifically refers to the first award of Hero of Ukraine named Michael Sikorski.

Key words: M.I. Sikorski, Pereyaslav-Khmelnytsky, Ukrainian historical and cultural forum «Sikorsky Chytanniya»

Світлана Смілянець, Олександр Гончаров (м. Київ)

Другі краєзнавчі читання пам'яті Петра Тронька

20 листопада 2013 року в рамках других краєзнавчих читань, присвячених пам'яті Петра Тронька (перші проходили у листопаді 2011 року), в Національній історичній бібліотеці України відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «*Бібліотечне краєзнавство у культурному просторі України*». Особливістю цього річчя конференції є те, що вона розпочала цикл заходів Бібліотеки з відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка. Організатори конференції: Міністерство культури України, Національна історична бібліотека України, Національна спілка краєзнавців України, Київський національний університет культури і мистецтв.

У заході взяли участь понад 60 представників бібліотек, архівів і музеїв, викладачі профільних вишів, краєзнавці-аматори з різних регіонів України. На фаховому форумі висвітлено теми: діяльність академіка П.Т. Тронька в галузі краєзнавства та відтворення пам'яток історико-культурної спадщини України; сучасні теоретичні та методичні проблеми бібліотечного краєзнавства; питання збереження та організації фондів на національних мовах; створення краєзнавчих електронних ресурсів в бібліотеках; краєзнавча бібліографія як складова бібліотечного краєзнавства; дослідження історії вітчизняних бібліотек, музеїв, архівів; популяризація краєзнавчих ресурсів, продуктів і послуг біб-

ліотеки: досвід, інновації; взаємодія бібліотек з архівними установами, музеями, місцевими краєзнавчими осередками у напрямі вивчення історії рідного краю. Широко висвітлена тема “Т.Г. Шевченко і край”.

Пленарне засідання вітальною промовою до учасників конференції відкрила генеральний директор Національної історичної бібліотеки України, заслужений працівник культури України *Скорохватова А.В.* Учасників заходу привітав голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації, кандидат історичних наук, доктор політичних наук *Томенко М.В.* Він розповів про підготовку до святкування 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка в державі, зокрема презентував унікальне видання, здійснене Фондом “Рідна країна” – “Український щорічник” на 2014 рік. Цей своєрідний “Шевченківський щорічник” містить 365 уривків з поетичних і прозових творів, фактів життя, афоризмів, фрагментів живопису і графіки Тараса Шевченка тощо.

Учасників конференції також привітала *Вишчанська М.Г.* – начальник відділу бібліотек Міністерства культури України. У роботі конференції взяла участь *Тронько Л.П.* – голова правління Фондації Героя України, академіка Петра Тронька.

Вітання учасникам конференції від голови Національної спілки краєзнавців України, члена-кореспондента Національної академії наук України, заступника директора з наукової роботи Інституту історії України НАНУ, доктора історичних наук *О.П. Реєнта* зачитала *Маньковська Р.В.* – заступник голови НСКУ, старший науковий співробітник Інституту історії України НАНУ, кандидат історичних наук. Вона також виступила з доповіддю про внесок академіка П.Т. Тронька в освітянське краєзнавство України та охарактеризувала сучасний стан розвитку краєзнавчого руху в країні, розповіла про останні ініціативи та проекти Спілки, зокрема підготовку до 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка книги “Краєзнавча Шевченкіана

України”. У цій фундаментальній праці за безпосередньої участі регіональних організацій НСКУ спільно з науковцями, музейниками, шевченкознавцями, бібліотекарями та місцевими краєзнавцями передбачається висвітлити історичні місця перебування Т.Г. Шевченка в Україні та традиції вшанування і увічнення пам'яті Великого Кобзаря в усіх регіонах країни.

Про співробітництво Київської міської організації Національної спілки краєзнавців України з бібліотеками столиці розповів *Гончаров О.П.*, голова правління КМО НСКУ, доцент кафедри етнології та краєзнавства Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат історичних наук. Він, зокрема, зазначив, що Національна спілка краєзнавців України, її регіональні організації тісно співпрацюють з бібліотечними закладами, зважаючи на їх значну роль у розвитку вітчизняного краєзнавства, та висвітлив форми цієї співпраці.

З доповіддю “Діяльність Петра Тимофійовича Тронька по відтворенню пам'яток історико-культурної спадщини, пов'язаних з ім'ям Т.Г. Шевченка” виступила *Іришенко В.М.*, виконавчий директор Всеукраїнського фонду відтворення видатних пам'яток історико-архітектурної спадщини імені Олеся Гончара, заслужений працівник культури України. Про діяльність Фондації Героя України, академіка Петра Тронька розповів її директор *Сериков А.Н.*

Новальська Т.В., професор кафедри книгознавства і бібліотекознавства Київського національного університету культури і мистецтв, доктор історичних наук виступила з доповіддю “Взаємодія навчальних закладів культури та бібліотек по удосконаленню кадрового складу бібліотечно-інформаційної галузі.” Заступник директора з наукової роботи Національної історичної бібліотеки України *Смілянець С.І.* розповіла про “Проектну діяльність Національної бібліотеки України (2009 – 2013 рр.)”

Цікавими були також повідомлення *Ковальчук Н.*, керівника проектів компанії “ЕЛАУ” – про проект “Електронна бібліотека” та *Щербанюк Я.О.*, головного бібліотекаря відділу електронної бібліотеки Національної парламентської

бібліотеки України, котра презентувала проект “Електронна бібліотека “Культура України”: краєзнавчий аспект”.

Розгляд тематики конференції продовжився під час секційних занять: “Історико-краєзнавча діяльність бібліотек, архівів, музеїв: історія та сучасний стан”; “Інноваційні технології у розвитку бібліотечного краєзнавства: практичні аспекти”; “Кадрове забезпечення бібліотек України”.

Активну участь у роботі конференції взяли фахівці регіональних бібліотек: завідувач відділу краєзнавства Вінницької ОУНБ ім. К.А. Тімірязєва *Котуз Т. В.* (“Ім'я Шевченка на мапі Вінниччини: бібліотекознавчий зріз”); завідувач відділу краєзнавства Запорізької ОУНБ ім. О.М. Горького *Нагорна Г. М.* (“Т.Г. Шевченко і Запоріжжя”); вчений секретар Полтавської ОУНБ ім. І.П. Котляревського *Власенко Л. М.* (“Краєзнавча робота ПОУНБ ім. І.П. Котляревського: “Моя Полтаво, ти благословенна...”); завідувач відділу літератури з мистецтва

Івано-Франківської ОУНБ ім. І. Франка *Пристай Г. І.* (“Популяризація краєзнавчих ресурсів у Івано-Франківській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. І. Франка”); завідувач відділу краєзнавства Херсонської ОУНБ ім. Олеся Гончара *Токовило О.В.* (“Популяризація краєзнавчих ресурсів, продуктів і послуг бібліотеки: традиції та інновації”) та ін.

В ході дискусій і обговорень учасники відзначили вагомий здобуток вітчизняних бібліотек у галузі краєзнавчої бібліотечної діяльності, насамперед, активізацію краєзнавчих досліджень бібліотек, складання краєзнавчої бібліографії територій, наявність краєзнавчих веб-ресурсів, створення реєстрів пам'яток історії та культури певної території тощо.

Позитивно оцінюючи наявні здобутки, учасники конференції також приділили увагу негативним тенденціям у краєзнавчій діяльності бібліотек, а саме: недостатній дієвості та актуальності нормативних актів в галузі краєзнавчої діяльності бібліотек, в першу чергу положення про краєзнавчу роботу бібліотек.

Враховуючи визначальну роль бібліотек як популяризаторів краєзнавчих ресурсів, продуктів і послуг, конференція рекомендувала:

– терміново затвердити “Положення про краєзнавчу діяльність державних і комунальних бібліотечних закладів”;

– популяризувати знання про історію та культуру народів краю шляхом залучення членів місцевих національно-культурних об’єднань, організацій і товариств до співпраці – участі в плануванні, підготовці та проведенні краєзнавчих заходів бібліотеки;

– активно популяризувати базу даних “Міста і села України” серед бібліотечних працівників та краєзнавців України;

– продовжувати моніторинг краєзнавчої діяльності бібліотек України;

– в галузі кадрового забезпечення приділити особливу увагу підготовці висококваліфікованих спеціалістів з краєзнавства, які володіють новітніми комп’ютерними технологіями аналізу й синтезу інформації.

Під час роботи конференції відбувся обмін досвідом, ознайомлення з роботою підрозділів Національної історичної бібліотеки України, демонстрація інформаційних ресурсів, книжкові виставки. Планується видання збірника матеріалів конференції.

